

ชื่อเรื่อง	การศึกษาเพื่อการพัฒนาความเข้มแข็งของธุรกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์จากไม้ : กรณีศึกษาดำบลหนองบอน อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
ผู้วิจัย	วิชัย ปิยมิตรธรรม
กรรมการควบคุม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จรัส สว่างทัพ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนันต์ ลิขิตประเสริฐ กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรียา รักการศิลป์ กรรมการ
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
สถานศึกษา	สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ปีที่พิมพ์ 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการดำเนินงานธุรกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์จากไม้ 2) จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเครือข่ายผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ 3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการดำเนินงานธุรกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์จากไม้ ผู้วิจัยศึกษากลุ่มเป้าหมายจากประชากร จำนวน 219 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงและกำหนดโควตาร้อยละ 30 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้ทั้งในเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และจัดเวทีสนทนากลุ่มหรืออภิปรายกลุ่ม ข้อมูลเชิงปริมาณใช้แบบสัมภาษณ์ ส่วนค่าสถิติต่างๆที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สถิติเชิงอ้างอิง ได้แก่ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการดำเนินงานธุรกิจชุมชน มีเกณฑ์ประเมินที่มีค่าระดับคะแนนของความพึงพอใจสูงสุด เรียงลำดับดังนี้ 1) ปัจจัยเกี่ยวกับผู้นำและคณะกรรมการกลุ่ม 2) สมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือดี 3) ด้านกระบวนการเรียนรู้ 4) ศักยภาพของกลุ่ม 5) ด้านวัฒนธรรมประเพณี 6) ด้านระบบการจัดการการเงินทุนหมุนเวียน 7) ด้านการตลาด 8) ด้านศาสนา ความเชื่อ การดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกันอย่างสันติ 9) ด้านการปรับตัว / การแก้ไขปัญหาชุมชน 10) ด้านบริบทชุมชน 11) ด้านเศรษฐกิจชุมชน

2. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเครือข่ายผู้ผลิตภัณฑ์จากไม้ ได้แก่ การจัดเวทีอภิปรายกลุ่มเพื่อตรวจสอบข้อมูลและเก็บข้อมูลเพิ่มเติม การร่วมกันวิเคราะห์ SWOT จุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไขและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ออกแบบสำรวจข้อมูลของกลุ่มสำรวจเพื่อเก็บข้อมูลด้านการผลิต การตลาด จัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท แผนการผลิตและแผนการตลาด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการดำเนินงานกลุ่มผลิตภัณฑ์จากไม้ พบว่า ประกอบด้วย ปัจจัยด้านบริบทชุมชนกับปัจจัยด้านการปรับตัว / และการแก้ไขปัญหามุมปัจจัยด้านสมาชิกกลุ่มกับปัจจัยด้านระบบการจัดการเงินทุนหมุนเวียน ปัจจัยด้านสมาชิกกลุ่มกับปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านระบบการจัดการเงินทุนหมุนเวียนกับด้านสมาชิกกลุ่ม ปัจจัยด้านวัฒนธรรมประเพณีกับปัจจัยด้านศาสนา ความเชื่อ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมประเพณีกับปัจจัยด้านการปรับตัว / และการแก้ไขปัญหามุมชน ปัจจัยด้านศาสนา ความเชื่อ กับปัจจัยด้านวัฒนธรรมประเพณี และปัจจัยด้านศักยภาพกลุ่ม กับปัจจัยด้านเศรษฐกิจชุมชน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ($\alpha < 0.05$) มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน แต่ปัจจัยด้านสมาชิกกลุ่มกับปัจจัยด้านกระบวนการเรียนรู้และปัจจัยด้านวัฒนธรรมประเพณีกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจชุมชน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ($\alpha < 0.05$) มีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม สำหรับปัจจัยด้านศาสนา ความเชื่อ กับปัจจัยด้านการตลาด มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ($\alpha < 0.01$) มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย ปัจจัยความสำเร็จและความล้มเหลวของการดำเนินงานกลุ่มธุรกิจชุมชนผลิตภัณฑ์จากไม้คณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มต่อไป การจัดการกระบวนการเรียนรู้จะต้องคำนึงถึงขั้นตอนและวิธีการสนับสนุนอย่างเหมาะสม โดยพยายามให้สมาชิกกลุ่มผลิตไม้เข้ามามีส่วนร่วม การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสมาชิกกลุ่มกับปัจจัยด้านกระบวนการเรียนรู้ ปัจจัยด้านสมาชิกกลุ่มและปัจจัยด้านวัฒนธรรม มีมากแต่ในทางตรงกันข้ามปัจจัยด้านกระบวนการเรียนรู้ และปัจจัยด้านเศรษฐกิจชุมชน มีน้อย ดังนั้นกลุ่มผลิตภัณฑ์จากไม้ต้องเสริมสร้างปัจจัยดังกล่าวให้สอดคล้องกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความก้าวหน้าและความยั่งยืนของธุรกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปจากไม้ การแก้ไขปัญหาเรื่องพ่อค้าคนกลาง การตลาด วัตถุประสงค์ การกำหนดราคา รูปแบบผลิตภัณฑ์ และแหล่งจำหน่าย

TITLE A Study for The Development of The Empowerment of The Community
Business Wood Product Group : A Case Study of Nongbon Sub-district,
Prakonchai District, Buriram Province

AUTHOR Wichai Piyamittum

ADVISORS Assistant Professor Dr. Jarus Sawangtap, Ph. D., Chair
Assistant Professor Anan Likhitprasert, Co – advisor
Assistant Professor Suriya Rukkansin, Co – advisor

DEGREE Master of Arts **MAJOR** Social Sciences for Development

SCHOOL Rajabhat Institute Buriram **YEAR** 2003

ABSTRACT

This research objective as 1) to analyze main elements affecting success and failure of implementing production of wood products. 2) to arrange mutual learning processes of network of product from wood. 3) to analyze relationship of ingredients for success and failure of operation for undertaking by a community who manufactures wood products. Researcher studied the targeted population drawn from a population of 219 persons by Purposive sampling and specifically on quota of 30% of population in entirety. Emphasis on quality by methods of interviewing in detail depth and through arranging a platform for seminar by group. With in quantitative approach also involved interviewing. For statistics in data collection researcher used narrative statistic, percentile, mean, standard deviation, statistical analysis of coefficient of co-relation in simple form in liner. The results reveal.

1. Factors (parameters) affecting success or failure of community business undertaking, with maximum satisfaction by scoring as per the following; 1.Parameters of leader and board members. 2. The community members demonstrate good co-operation. 3. Learning processes 4. Efficiency of community 5. Culture and tradition 6. Arrangement system of revolving capital

7. Marketing 8. Religion, beliefs, lifestyles and mutual coexistence 9. Self adaptation/problem solving of community 10. Community paradigm 11. Community economy

2. To arrange for mutual learning between networks of wood product markets, by seminar debating in each group for data checking and additional data collection. Analysis of SWOT, weak points, strong aspects, problems and obstacles. Guideline for resolution and arrange arrangement for priority of problem solving. Design data include surrounding data, collecting data from production, marketing, strategy, master-planning production plan and associated marketing.

3. To analyze the relationship between production parameters affecting success and failure of the wood products group. Paradigm of community and adaptive/ and problem solving members parameter and parameter of circulation capital management system, parameter of membership and marketing. Parameters of culture-tradition and parameter of religion. Belief and cultural-tradition and parameters of group potential and community economy, which has hint relevance ($\alpha < 0.05$) in linear form in the same direction. But parameter of group membership with learning parameter and culture-tradition parameter with in economy community, which shows a hint relevance ($\alpha < 0.05$), having line figure in the opposite direction. For religion parameters and marketing believing with relevance of only ($\alpha < 0.01$) shows same direction on a linear form.

Recommendation as results of research : parameter for success and failure of undertaking community of wood product board members to be able to be guided to develop for own good in next steps. Arrangement of learning process shall be guided by method cor suitable development, by allowing group members to participate. The study of the relationship between members and learning process, member and culture are adequate which show opposite direction to community economic learning processes. Therefore, wood product has to promote agreement with in the parameter.

Recommendation for further study: parameter affecting progress and sustainability of wood production, resolution of middlemen problems, Marketing and raw material availability, fixed pricing, product styles and marketing outlets.